

Atilla Yıldırım ile 2023 Depremlerinde Orman ve Sanat – Röportaj Rengigül Yaltırık Ural

Babamın değerli öğrencilerinden Atilla Yıldırım Bey ile röportajımız 2023 Ocak ayında gerçekleşmişti. Röportajımız bittiğinde kıymetli Nihat (Gökyiğit) Bey amca vefat etti. Son vazifemizi yerine getirdik eşim Ersin ile. Bir nekroloji kaleme almakta iken de ne yazık ki 6 Şubat'ta afet haberleri ile çok üzüldük.

1894 Büyük İstanbul Depremi'ni yaşamıştı Rengigül Hanım İstanbul'da. 1999 depremini yaşadı Ural ailesi Düzce'de. Her yıl deprem yazısı yazmak acı veriyor. Büyüklerimden nice deprem öyküleri dinlemiş, kaleme almıştım. Babamın arşivinden aşına olduğum, 1554-1562 yılları arasında Türkiye'de vazifesi gereği bulunmuş Avusturya Sefiri Ogier Chiselin De Busbecq'in "Türkiye'yi Böyle Gördüm" gibi bazı kaynak kitaplarımda da depremle ilgili yazılar arşivimde, yazılarımda.

Güzel ülkemiz ve komşu ülke Suriye'de çok büyük acılar yaşanmakta. 1999 depremleri benzeri görüntüler ile yine çok üzüldük. Yine zamana karşı bir yarış başlamıştı. Sanki Düzce Depremi'ni tekrar yaşıyor gibi hislerdeydik. Bu değişik bir psikolojik durumdur. Her deprem sonrası aşına olduğumuz konusunun uzmanları değerli akademisyenleri yine izledik. Türkiye'nin ve İstanbul'un tarihindeki depremler de konu edildi. Bağlantılı afet lojistiği, hukuk, sağlık, eğitim konularını da yine takip ettik. Kıymetli uzmanların eğitsel bilgilerini, yenilikleri aktarımlarını izledik. Ben prensip olarak araştırmalarımda kitap konsültasyonları yaptığım gibi uzman görüşlerini de kendimce analiz etmeye, birleştikleri, ayrıştıkları konuları not etmeye çalışırım. Her ne kadar aralarında bilimsel açıklamalarda bazı farklılıklar olsa da yıllardan beri konuşulan konu aynı idi: Deprem kuşağıyız. Depremlerle yaşamayı öğrenmeliyiz. Fay hattı üzerinde olmayan, depreme dayanıklı yapılardan oluşan yaşam beldeleri yaratmalıyız.

"Umarım 1894 Büyük İstanbul Depremi gibi yıkıcı bir depremle karşılaşmayız, ama deprem tarihimizden de ders almamız gerektiğini düşünüyorum. Bilimsel çalışmaların yol kat etmesini ve uygulanmasını diliyorum" ifadelerimle yazmıştım bir önceki yıl depremle ilgili makalemi. Maalesef yine üzüntüyle arşivimdeki depremleri geniş kapsamlı kaleme almaktayım.

Şimdi babamın kıymetli öğrencisi Atilla Yıldırım ile yazılı “orman ve sanat” röportajımıza deprem ile başlayalım. 1999 depremlerini yaşadınız mı?

1999 yılında Marmara depremini İstanbul'da Orman İşletmesi Lojmanlarında yaşadım. Bulduğum bina, tek katlı ve orman mühendisleri tarafından inşa edilmiş bir binaydı. Yığma bir bina olmasına rağmen çok sağlamdı. Şehirde yaşanan olumsuzluklara göre daha güvende atlattık depremi. İstanbul'un içinde depremde fazlasıyla etkilenen binalarında problemleri olan üç aile, bahçemizde ve bizimle beraber yaşadı. Evin sağlam ve tek katlı olması dolayısıyla şehre göre olumsuzlukları yaşamadık.

Ailenizde deprem ile ilgili ne anılar dinlediniz?

Ailem sağlam bir coğrafyada, Kırşehir Kapadokya'da olduğundan büyük bir deprem yaşamamışlar. Yalnız 1939 yılındaki Erzincan depremini, büyüklerimiz çok derinden hissettiklerini söylerlerdi.

Ağaçlarla, depremlerle ilgili neler söyleyebilirsiniz?

Doğa taşı ve toprağıyla, ağacıyla, kuşuyla, böceğıyle bir canlı organizma. Verilen emeğı, yapılan olumsuz bir eylemi karşılıksız bırakmaz. Haksız olarak, bilinçsiz olarak aldığımızı sizden geri alır. Ağaçlar iklimi düzenler. Eğimli yamaçlarda toprak kaymasını önler, su kalitesini artırır, bitkisel toprağın yitimini (erozyonu) önler. Depremi basit olarak kıtaların (levhaların) birbirini sıkıştırması sonucunda kırıklarda (faylarda) enerjinin boşalması olarak tanımlayabiliriz. Depremlerin yıkıcı etkisinden ancak zemine uygun dayanıklı binalar yaparak kurtulabiliriz. Türkiye, Marmara Depremi ve yeni yaşadığımız Kahramanmaraş, Malatya ve Hatay depremlerinde büyük yıkıma uğradı.

Burada en büyük temel sorunun, Türkiye'de bir arazi sınıflandırılmasının olmamasını görüyorum. Neresi orman olacak, neresi tarım arazisi olacak, neresi mera arazisi olacak, neresi yerleşim alanı olacak belirlenmemiş. Buna göre de şehirlerin yerleri uygun seçilmemiş; alüvyon, bataklık, zemini sıvılaştıran arazilerde yapılaşmaya gidilmiş. Tekniğine uygun inşaatlar da inşa edilmeyince büyük yıkım oldu. Hem can kayıpları yaşadık hem ovalarımız yok oldu; ekonomik yıkıma da uğradık. Bugün bir Bursa depremi olsa, ovaya kurulmuş Bursa şehri yüzde yetmiş yıkılır, yüz binlerle ifade edeceğimiz insan kayıpları olur. Bir de sanayi bölgesi olması dolayısıyla ülkemiz için çok büyük ekonomik yıkım olur. Böyle bir yeri inşaata ve sanayiye açmak insan kaybımızı artırmakta, hem de tarımdaki kazancımızı yok etmektedir.

Sonuç olarak arazi sınıflandırılmasının belirlenmemişliği nedeniyle ülkemizde tarım ürünleri konusunda büyük ekonomik kayıplara uğramaktayız. Ovalara yapılan sanayi tesisleri ve yerleşim alanları, insan çekim merkezi olmakta, bu da Anadolu'nun verimsiz topraklarından göçleri artırmaktadır. Göç, kırsal kesimdeki hayvancılık ve çiftçiliğı bitirmekte, verimli ovalarımız yok olmaktadır. Su kaynaklarımız, akarsularımız aşırı kirlenmekte, göllerimiz, ırmaklarımız kurumaktadır. Bu olumsuzluklardan kurtulmak için, ülkemizde arazi sınıflandırılması yapılmalıdır. Şehirler ve sanayi yerleşimleri, bu sınıflandırmanın ışığında yapılandırılmalıdır. Hatta hangi arazilerde neler yetiştirilir, neler yetiştirilmez konusu da ülkenin su verimi dikkate alınarak irdelenmelidir. Uygulamanın türü, bilimsel çalışmaların sonucunda belirlenmelidir.

Marmara ve son Kahramanmaraş depreminde yakınlarınızdan kayıplarınız oldu mu?

Marmara depreminde, üniversite yıllarında aynı evi paylaştığım çok yakın arkadaşım Şevket Arıncı ile onun iki kızını kaybettik. Depremden bir gün önce telefonla konuşmuştuk. Orman teşkilatında bölge şefi idi. İstifa edecekti, İstanbul'da birlikte peyzaj işleri yapacaktık. Maalesef ideallerini yerine getiremeden vefat etti. Halbuki hiçbir orman teşkilatının kendine ait bir binası yıkılmadı. Ne yazık ki lojman olarak kiraladıkları şahıs evleri yıkılmış, sevdiklerimiz altında kalmışlar. Kahramanmaraş depreminde Osmaniye Hastanesinde hemşire olarak görev yapan hamile bir kızımız ile eşi de göçük altında kalarak vefat etti.

Deprem ve orman teşkilatı tarihçesinden bahsedebilir misiniz?

Bizim ülkemiz Kafkas, İran, Arap, Ölüdeniz ve Afrika levhalarının sürekli sıkışması neticesinde batıya doğru kaymakta. Bu da ülkemizde sıkça deprem oluşturmakta. Ormancılarının görev alanı (ormanlar) daha çok fay kuşağındaki dağlık bölgelerde yer almakta.

Ormancılar bu dağlık alandaki köylere ulaşacak, orman içinde dolaşımı sağlayacak yollar yaparak, ülkenin en ücra köşelerine ulaşım sağlamaktadırlar. Orman mühendislerinin inşa etmiş olduğu yol miktarı, karayollarının yapmış olduğu yol miktarından fazladır. Marmara depreminde ayakta kalan askeriye ve orman teşkilatı olmuştur. Orman araçlarıyla en ücra köşelere ulaşılmış, tek haberleşme orman teşkilatının telsizleri ile olmuştur. Kahramanmaraş, Malatya ve Hatay depremlerinde, bir televizyon programında bir yardım ekibi şunları söyledi. "Ormancılar muhteşem insanlardı, hep yanımızda oldular, her yere yetiştiler" dedi.

Tabii ki bunda ormancılarının görev alanlarının dağlık bölgeler olması, araçlarının arazi araçları olması, köyleri ve yolları çok iyi bilmeleri, kendilerinin teknik eleman olmaları, orman teşkilatının iyi bir işlerliği ve organizasyon şemasına sahip olması ve iyi bir telsiz ağına sahip olması nedeniyle en ücra köşelere kadar haberleşebilmekte, dolayısıyla çok faydalı olabilmektedirler.

Madenciler kurtarma çalışmalarına yanlarında ağaç da getirmiş. Maden ocaklarında hangi tür ağaçlar kullanılır?

Maden ocaklarında ağaçlar, ocak içindeki yürüyüş-çalışma koridorlarının pekiştirme-sağlamaştırma (tahkimat) için kullanılır. Seçilen ağaç türü çevre kayaçlarının yapısına malzemenin kolay temin edilip edilmediğine, işgücüne, yeraltı koridorlarının-galerilerin kullanım amacına, ekonomik etkenlere bağlı olarak belirlenir. Seçilen ağaç türünde aranan özellikler; mantarlara dayanma gücü, basınca dayanma direnci, ekonomik ve kolay temin edilebilme, neme dayanma direncidir. Ağaç türünün seçilmesinde kolay işlenebilirlik, ekonomik olma, işçiliğinin kolay olması, direnç gücünün-mukavemetinin yüksek olması düşünülür. Genelde koridor-galeri pekiştirmelerinde kullanılan ağaç türleri bölgelere göre değişmekle birlikte genelde dayanım gücü-mukavemeti fazla olan çam türleri (karaçam, sarıçam), sedir ve meşe ağırlıklıdır. Bunun nedeni kolay temin edilmesi, daha dayanıklı ve ekonomik olmaları. Maden Kurtarma ekibinin, depremde ahşap direkler tercih etmesinin nedeni ise istenildiği gibi kesip pekiştirme yapabilmeye olanak vermesidir.

Ağaç ve konut konusuna değinecek olursak. Doğan (Kantacı) amcaya “Ağaçlar da evlere yakın dikildiğinde zarar verebilir mi?” diye sormuştum ve şöyle yazmıştı bana: “Ağaçların hepsinin kökleri solunum yapar. Oksijen alır. Karbondioksit verir. $CO_2 + H_2O$ birleşince Karbonik asit yapar. $H-HCO_3$. Karbonik asitteki H iyonu kök çevresine asit etkisi yapar. Ayrıca köklerin salgıladığı organik asitler de var. Bunlar kireç taşı, harcı veya betonu zamanla eritir. Yani $CaCO_3$ 'ü $H_2(CO_3)_2$ bileşimine çözer. Bu sebeple bina yakınına ağaç dikilmez. Veya dikilirse bina temeli eskiden zift ile şimdi bitüm ile bohçalanır. Okaliptüs, incir vb. ağaçlar ise içeri girip, hela oturaklarından bile çıkar.”

Prof. Dr. Doğan Kantarcı hocanız oldu mu? Ekleme istedikleriniz olabilir diye düşündüm Atilla Bey.

Evet, Doğan Hocam toprak dersime girdi. Yüksek lisans yaparken danışman hocamdı. Doğan Hocam haklı. Bir ilave yapmak isterim: Burada, beton kalitesi önemli, sağlam bir betondan girmez kök ve geri döner. Ancak beton kalitesi düşük temelden ve yığma temellerden girer ve girdiği noktadan hem kimyasal hem de mekanik parçalama yapar. Bir kök kaya arasına girdiğinde mekanik olarak da otuz tonluk basınçla betonu veya kayayı parçalayabilir.

Örnek verecek olursam: Eminönü Cankurtaran Mahallesi Akbıyık Sokak'ta devasa karakavak ağaçları vardı. Rüzgârlı havalarda ağaç sallandığında yanındaki üç katlı yığma bina da sallanıyordu, bina tabanında ağaç kökleri belli oluyordu. Keza, Orman Fakültesinin amfisinin karşısında bahçede beton bir elektrik direğinde sarmaşık çıkmıştı, elektrik direğini ikiye ayırmıştı.

“Orman ve Sanat”ın güzellikleriyle, ruhumuzu iyileştirici özellikleriyle devam edelim röportajımıza. Ailenizi sizden okuyabilir miyiz Atilla Bey?

1958'de Anadolu'nun bozkırında üç çocuklu bir ailede dünyaya geldim. Dört kardeşiz; üç erkek, bir kız. Ben bir buçuk yaşında iken anam hastanede yatarken babam aniden hastalanıp bu dünyadan göçüyor. Ben babamı hiç hatırlamıyorum. Babam vefat etmiş, anam hastanede, biz bir anda ortada kalıyoruz. Emmim (amcam) bize sahip çıkıyor. Emmioğlumun eşi beni yanına alıyor. Ben üç yaşına geldiğimde anam iyileşip eve dönüyor, ailemizin mülklerini ve bizleri yanına alıyor. Beni büyüten anam, öz anam olmamasına rağmen öz evladı gibi sevdi ve korudu. Kendisi çok zeki, çok çalışkan, vicdanlı, adaletli bir insandı. Okuma yazma bilmemesine rağmen tüm hesapları belleğinden yapardı. Bizi okutmak için her türlü fedakârlığı yaptı. Ben mühendis ve ressam oldum, ağabeyim doktor profesör oldu. Bize yokluk göstermedi. Bize hem analık hem de babalık yaptı. Ben 12 yaşında iken ağabeyim tıp fakültesini bitirdi. “Benim arazilerin gelirine ihtiyacım yok, bundan sonra her şey senin” deyip, babamdan kalan tüm arazilerin bakım ve gelirini bana bıraktı. Ben hem okudum hem de çiftçilik yaparak yaşamımı sürdürdüm. Liseyi bitirdikten sonra Güzel Sanatlar Akademisi'ne gitmeyi düşündüm ancak şartlardan ve biraz da rastlantısal olarak, o dönemin gözde okullarından biri olan İ.Ü. Orman Fakültesi'ni tercih ettim (1979).

Bitki ve toprak sevdam bu mesleği bana çok sevdirdi, severek eğitim aldım. Toprakta doğmuş, toprakta yaşamışım ve mesleğimde toprak ve bitkiler hayatım oldu. Toprağı iyi tanımam hem mesleğimde hem de tarım yapmamda başarılı olmamı sağladı.

Etkilendiğiniz size yön veren kişiler, hocalarınız, hocalarınız?

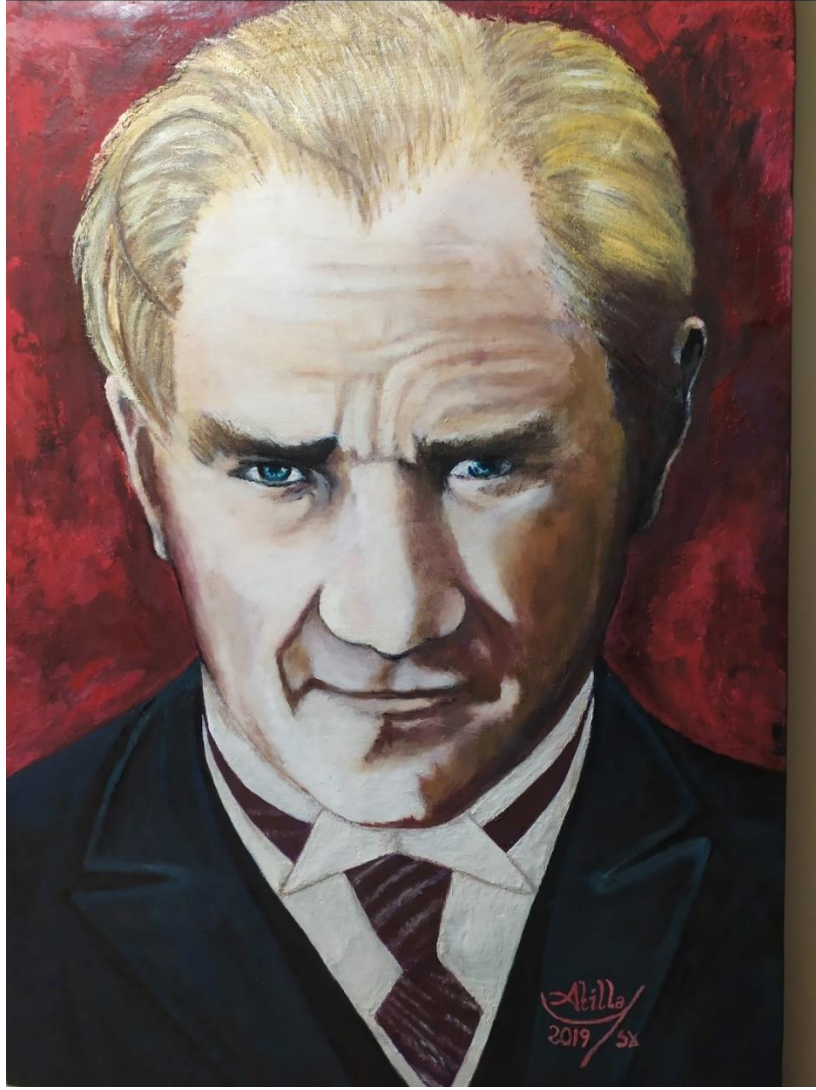
Etkilendiğim, en büyük örnek gördüğüm bilge insan, Mustafa Kemal ATATÜRK oldu. En büyük eseri Türkiye Cumhuriyeti, bize en kutsal armağandır.

Çocukluk yıllarından itibaren benden on iki yaş büyük ağabeyim hep örnek alınası kişi oldu benim için. Çalışkanlığı, insancılığı, bize kol kanat germesi benim için hep örnek oldu. Önümü aydınlatan bir ışık oldu benim için.

İ.Ü. Orman Fakültesi'nde her biri birbirinden değerli profesörlerden, doçentlerden eğitim aldık. Beni en çok etkilemiş olan öğretim üyelerimiz Prof. Dr. Faik Yaltırık, Prof. D. Gökhan Eliçin, Prof. Dr. Uçkun Geray, Prof. Dr. Erdal Selmi, Prof. Dr. Burhan Aytuğ, Prof. Dr. Hasan Çanakçıoğlu'dır. Çok değerli bilimcilerdi; bir o kadar da babacan insanlardı. Bu mesleği bizlere onlar sevdirdiler.

En çok etkilendiğim yazar Tolstoy; Anna Karenina, Savaş ve Barış, en güzel sözü “iyilik mutluluk olmalıdır, yoksa iyilik değildir”.

Cengiz Dağcı "Onlar da İnsandı", "O Topraklar Bizimdi" kitapları beni çok etkiledi.

İş hayatınız nasıl başladı ve nerelere evrildi?

İş hayatım çocukluktan beri devam ediyordu. Hayatımı, okulumu devam ettirebilmek için çiftçilik, muhasebecilik, pazarlamacılık ve peyzaj işleri yaptım.

Fakülteyi bitirdiğimde kısa bir dönem Kemerburgaz Orman İşletme Şefliğinde çalıştım. Bir aile dostumuz "Orman teşkilatında mı yoksa belediyede mi çalışmak istersin?" dediğinde, staj yaparken İstanbul'dan ayrılmama kararı almıştım; belediyeyi tercih ettim. Bunda öğrencilik yıllarında peyzaj bilimine ilgi duymam etkili oldu. Böylece şehir ormancılığı çalışmalarım başladı.

Belediyelerde Park ve Bahçeler Müdürü ve Fen İşleri Müdürü olarak uzun yıllar büyük bir haz duyarak çalıştım. Üç imparatorluğa başkentlik yapmış Suriçi'nde hizmet etme onuruna eriştim. Eminönü'nün, Fatih'in taşında toprağında emeğim var, bunu çalışmalarımı büyük bir zevkle yaptım. Yanımda görev yapan mühendislerle "Yaptığımız iş kutsal bir iştir, insanların yaşamlarına olumlu katkıda bulunuyoruz bunu da üç imparatorluğa başkentlik yapmış tarihi bir mekânda yapıyoruz, bunun değerini bilin" diyerek öğüt verdim.

Sizi etkileyen şehirler?

Beni en çok İstanbul etkiledi. Çocukluk, gençlik yıllarımdan beri, vazgeçemediğim, hep özlemle baktığım şehir. Beni en çok şaşırtan Urfa ve Mardin'in tarihi ve sosyolojik yapısıdır. Eskişehir ise bozkırın ortasında yeni ve modern şehir imgesi ile ilgimi çekmiştir. Memleketim Kapadokya'yı her sene büyük bir keyifle gezer, yeni yerler keşfederim. Anadolu'nun gizemli kültürünü, binbir gizemle topraklarını, görsel güzelliklerini keyifle izlerim.

Bir orman mühendisi olarak ormancılık eğitimi teknoloji ile nasıl değişmekte?

Orman mühendislik faaliyetleri kuşkusuz yüksek teknolojinin olanaklarından daha fazla yararlanmaya başladı. Yangın takip sistemleri, uzaktan gözetleme, Ar-Ge çalışmaları, DNA araştırmalarına imge kazandırdı. Bunun biyoçeşitliliğe ilişkin önemli katkıları oldu. Peyzaj ve yol projeleri, koordinat çalışmaları hatasız ve daha kalıcı işleri hızlandırdı. Bilgisayarda projeler çizmek hem işleri hızlandırdı hem kalıcı üç boyutlu projeler oluşturuldu.

Orman mühendisi gözünüz tüm hayatınızı, özel ilişkilerinizi nasıl etkiledi?

Orman Fakültesi ciddi bir meslek kültürünü oluşturur. Bu da güzel bir bakış açısı, davranış kalıbı, bir dünya görüşü oluşturuyor. Doğayı sevmemizi, dünyadaki tüm canlıların bir parçası olduğumuzu anlamamızı sağlar. Yaşadığımız dünyanın önemini bilmek, insan yaşamına bir orman mühendisi olarak katkıda bulunmak ayrı bir mutluluktur.

Doğal kaynaklara “emeksiz gelir” (rant) bakışıyla yaklaşımların, uzun vadede canlılara nasıl zarar verdiğini bilmek ise bizi üzmektedir. Canlı ve cansız tüm varlıklar birbirine sıkı sıkıya bağlıdır.

Aldığımız eğitim bir ağacın bile insan ve yaşam için ne kadar önemli olduğunu öğretti bize. Bir ağaç kendisi için yaşamaz, insanlığa, diğer canlılara yuva olmak için, yaşamı onlarla birlikte paylaşmak için mücadele eder. Bu beni çok etkiler. Yalnızca kendim için değil, başkalarına da yararlı olmak için çalıştım hep. Çalışırken, üretirken, insanlara yararlı olmanın hazzını yaşadım.

Orman mühendisliği yaşatmanın, üretmenin, çoğaltmanın temelleri üzerine konumlanmış bir meslek. Bunlar insanı mutlu eden kavramlar. Ben orman mühendisliği eğitiminin, kent peyzajında ve idarecilik yaptığım süre içinde çok yararlı olduğunu gördüm. Orman mühendislerinin kent peyzajında oldukça başarılı olduklarını gözlemledim.

Biz orman mühendisleri hem uygulama hem proje bazında, çözüme yönelik düşünme, çözüm üretme bağlamında oldukça başarılı oluyoruz.

Her meslek erbabı, kadını o mesleğin terminolojisi ile betimlediğini gözlemliyorum. Bu konuda neler dile getirmek istersiniz?

Kadın isimlerine baktığımızda, biz toplum olarak kadını çiçekle, güzellikle betimleriz, özdeş tutmuşuz. Kadının kokusunu çiçekle özleştiririz. Kadının zarifliğini, inceliğini, boyunu servi gibi diye tanımlarız. Kadın anadır, kadın üretendir, çoğaltandır, sevgidir, özveridir, yaşamın kaynağıdır. “Kadın” konulu bir tabloma “yaşam pınarı”, bir başka tabloma da “sevginin kanatları” adını vermişim. Kadın, kol kanat gerendir, koruyucudur, varlığımızdır, toprağımızdır, suyumuzdur, aldığımız soluktur. Yaşamın vazgeçilmez uyumudur.

Her mesleğin terminolojisi oluyor, mesleğinizdeki en hoşunuza giden betimlemeler?

Orman mühendisliği toprak, biyoloji, ekoloji ağırlıklı. Bu mesleki terimler hayatın, yaşamın kendisi. Bu nedenle bazı terimleri onu kendi mesleki literatüründe telaffuz etmek büyük keyif oluyor. "Yasemin" demek yerine Latince "jasminyum" demek kulağa çok hoş ve sesçil geliyor. Her toplumun hayat ağacı mitolojisi vardır. Türk söylencelerinde "yerle gök arasında hayat ağacı vardır, şayet hayat ağacı olmasaydı yerle gök birleşir, hayat olmazdı" dendiğini biliyoruz. Ağaç, yaşam pınarıdır, yaşamın devamıdır. Bunun kadar anlamlı, yaşamı betimleyen, özetleyen bir mitoloji olamaz.

Babamı sizden okuyalım isterim?

Babanız, benim de eli öpülesi hocam Profesör Faik Yaltırık, Botanik Bilim dalı hocamızdı. Adı dünyada bilinen bir botanikçidir. Kendi adına tescilli ağaç adı olan dünya çapında bir bilim adamı... Unutamadığım iki anım var: Bana hiçbir zaman Atilla demedi, Atalay ya da Altay diye hitap ederdi. Bu seslenişi çok hoşuma giderdi. Bu nedenle yıllar sonra oğullarımdan birine "Altay" ismini verdim. Sabahları dershanede ders görürdük, öğleden sonra arazi uygulamasına çıkardık. Bir gün önde yürürken geri dönmüş ve "Altay yine kaytarıyorsun, arkada kalma da dinle" demişti. Sıkça "Türkiye bir meşe ülkesi, meşeyi tanımadan benim sınavıma girip, geçemezsiniz" derdi. Sınav öncesi meşenin tohum ve yapraklarını bir masaya dizdirmişti. Sıra bana geldi, meşeleri tanıdım ama Macar meşesi ile tüylü meşenin yerlerini karıştırmışım, o arada asistan İsmet Hoca geldi "Atilla ne yapıyorsun yerlerini düzelt" dedi. Hocam baktı, meşeleri bilmişim "Bu kadar kaytarmana karşın iyi bildin" dedi ve sözlü sınavda da başarılı olup geçmişim. Bizlere ormancılık ve doğa sevgisini, yurt sevgisini en güzel şekilde verdiler. Ruhu şad olsun.

Nasıl bir dünya olsun isterdiniz?

Bir dünya isterim çevre kirliliğinin olmadığı, insanın insana değer verdiği, açlık ve yokluğun olmadığı, adil, barış içinde, adaletli, sanat tadında bir dünya isterim.

Orman mühendisi olan mesleğinizin yanında adınız "ressam" olarak geçiyor. Sergiler açılıyorsunuz. Sergi ile ilgili söyleşinizde Atatürk, Efelik ruhu, Neşet Ertaş, su konularını işlemişsiniz. Hem resim tekniğinizi hem ilham verenleri detaylı yazabilir misiniz?

Resim hayatımda amatör olarak hep vardı, karakalem çalışırdım, şanssızlığım eğitim süresi içinde hiç uzman bir resim hocamın olmamasıydı. 2012 yılından sonra mevcut yönetimler fazlaca politikaya yönelince, ben de fırsat buldum, resim çalışmalarına ağırlık verebildim. Resim malzemesi konusunda da eğitim aldım, 2013 yılında karma bir sergi ile bu yolda yürümeye başladım. 22 karma, 6 kişisel sergi açtım.

Bilge Önderimiz Atatürk'ün iki tablosunu yaptım. Birini yağlıboya, diğerini 60.001 nokta pilot kalemle yaptım. Son bir noktayı gözbebeğine "Bir tanemiz, gözbebeğimiz" deyip son noktayı koyarak tamamladım.

Efelik oyunu, bana hep bir başkaldırı anlamı verir. Atamızın Zeybek oynaması unutulmazdır. Kültürümüzün vazgeçilmez bir parçası olması nedeniyle tablolarımda bu konu üzerinde de çalıştım...

Neşet Ertaş, Anadolu'nun büyük ozanıdır. Yunus'un, Dadaloğlu'nun, Pir Sultan Abdal'ın, Hacı Bektaş Veli'nin sözcüsü, devamıdır. Yaptığım tablosunun üzerine bir sözünü yazdım: Elini kalbine götürdü, "Burası var ya" dedi "Taşa toprağa gerek kalmadan insanın gömüldüğü tek yer..." Bu söze bile bir kitap yazılır. O sadece bir türkü söyleyen ozan değil, aynı zamanda bir felsefe insanı.

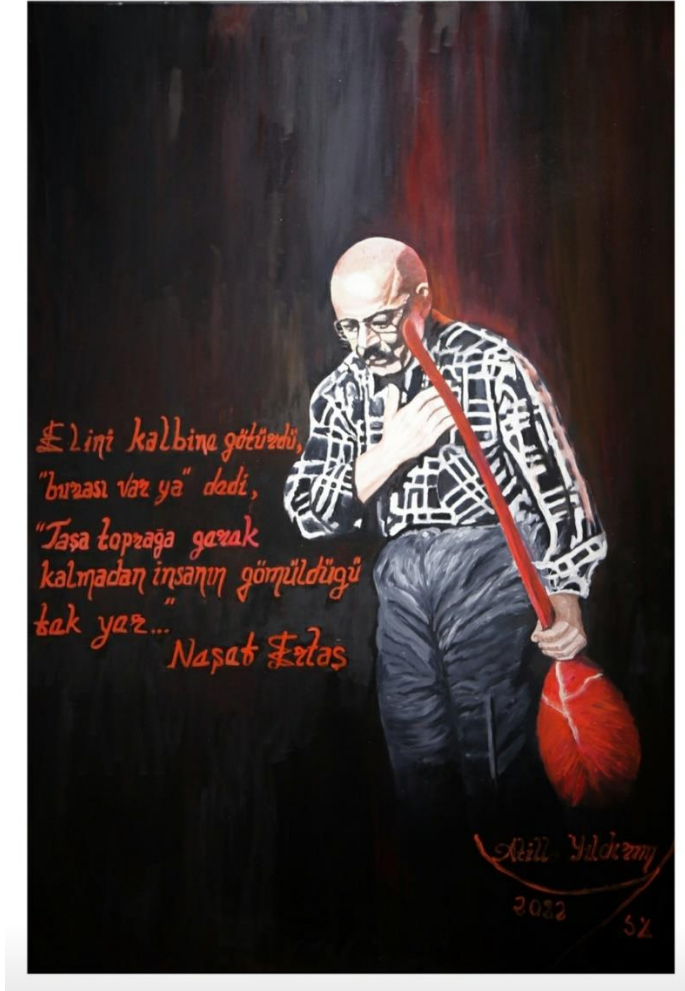
Tablolarımda sevgiyi, üretmeyi, vefayı, özgürlüğü, toplumu oluşturan değerleri, mitolojilerimizi, felsefelerimizi, ülkemizin güzelliklerini işlemeye devam ediyorum.

Ana konum "Anadolu ve Toprak", sergimin adı "Toprağın Rengi" idi. Tablolarımda su, toprak, doğa konularını da işliyorum... Anadolu toprağı su fakiridir. Yağışlar yetersiz. Suyumuz, toprağımız, havamız sürekli kirleniyor; ancak toplum olarak bunu pek önemsemiyoruz. Oysa biz o toprağın, suyun, havanın bir parçası değil miyiz? İnsanoğlu yalnızca toprağı, suyu, havayı kirlletmiyor, gerçekte kendini, geleceğini de yok ediyor.

Su, hava, toprak varsa hayat var. Su konusu özellikle son yıllarda Anadolu'nun en büyük sorunu haline geldi. Çevresinde büyüdüğüm, kuş cennetinden sonra en fazla kuş popülasyonuna sahip Seyfe Gölü kurumakta. Anadolu giderek kuraklık pençesinde kıvrınacak. Bunda son yıllardaki iklim değişiklikleri etkili olduğu gibi, yanlış tarım uygulamaları ve yanlış su kullanımı politikaları da etkili olmakta. Dünyada tüm uygarlıklar su kenarında kurulmuş, gelişmiştir. Su yoksa uygarlık da gelişme de olmaz. Su ve iklimle ilgili yaşanan olumsuzluklara toplumun dikkatini çekmek için, su ile ilgili tablolar yapmaktayım. Resim tekniğı açısından gerçekçilikten yola çıkan realist resimler yapıyorum. En büyük ilhamım tabiat ve yaşanmışlıklar.

Örnek aldığım ressamalar: İbrahim Balaban, Taner Ceylan, Erol Denec gibi Türk realist ressamlardan ilham alıyorum. Yabancı realist ressamlardan Rodolf Koller (İsveç), Georges Moronier (Fransız)'i beğenirim. Ben tabiatı, yaşamı, yalın ve gerçekçi buluyorum ama ne kadar düşü anlayış yüklemeye

çalışırsanız çalışın gerçek gözle görülür elle tutulur objeler ve cisimlerdir. O cisimlere yüklediğiniz her düşü - fantastik görüş ve uygulama kişiden kişiye değişecek farklı ya da yanlış anlaşılacaktır. Oysa ki bizim görevimiz insanların ne düşüneceklerine karar vermek değil, onların özgün iradesine gem vurmak değil. Onların ufkunu doğal olarak geliştirmektir. Cisimleri doğayı olduğu gibi ifade eden çalışmalar yapmaktayım.

Nasıl başladı ressamlık sizde?

Daha önce de belirttiğim gibi çocukluğumdan itibaren karakalem resimler çiziyordum. Ortaokul ve lise yıllarım çok başarılı eğitim çalışmalarım olmadı ama tüm resim derslerinde oldukça başarılı oldum. Lise bittiğinde güzel sanatlara gitmeyi düşündüm ancak toplumsal bakış açısı, sanat yaklaşımı ve rastlantılar mühendis olmamı sağladı. Ben peyzaj bölümünü tercih ettim. Peyzaj da güzel sanatların bir dalı sayılır. Hem uygulama hem planlama beni oldukça mutlu eden çalışmalar oldu. Ancak yönetimlerin son yıllarda oldukça politize olması kendime yönelmemeneden oldu. Geçmişte karalama olarak yaptığım çalışmalarını daha profesyonel noktaya taşımak için, yetkisizce bekletildiğim çalışma yerimi resim atölyesine çevirdim. Böylece hem işsizlikten kurtuldum hem de sevdiğim bir işi yapmaya başladım. Başta zamanı değerlendirmek için çıktığım yolda bir müddet sonra kişisel sergiler açacak ve siparişler alacak noktaya geldim. Kurufırça (karakalem), suluboya pastel yağlıboya tablolar yapmaktayım. Zaman zaman portreler de çalışmaktayım.

Her insan bu dünyada bir yapıt ve geriye iz bırakmalı. Ben çocuklarıma yol göstermeye, geleceğe bir not düşmeye, kaybolan değerlerimizi görsel olarak ölümsüzleştirmeye çalışıyorum, geleceğe

taşımaya çalışıyorum. Sanat topluma bir ivme, bir katkı sağlıyorsa bir anlam kazanır diye düşünüyorum. Sanatla topluma yardımcı olmak için hem görsel hem de maddi bir katkısı olsun istiyorum. Böylece hem ihtiyacı olana fayda sağlarken hem de toplumun farklı katmanlarına ulaşarak birbirine desteklemesine yardımcı olmayı ve böylece toplumun her kesimine ulaşmayı da amaçlıyorum.

Yemek yapmayı sevdiğinizi öğrendim. Bu konuda neler ifade edebilirsiniz?

Eğitim dönemimde ailemden uzakta yaşadığım için yemek yapmayı öğrendim. Her türlü yemeği severek yaparım. Beni hayatta iki şey çok rahatlatır, mutlu eder. Birincisi resim yapmak, ikincisi yemek yapmak. Fakülte yıllarında evin aşçısı hep ben oldum, bunu da keyifle yaptım. Zaman zaman mutfağa girmekten, konuk geldiğinde yemek hazırlamaktan mutluluk duyuyorum.

Aile birliği, dirliği konusunda gençlere ne gibi tavsiyeler vermek isterseniz?

İnsanın insanı taşıması, birlikte, yıpranmadan uzun yıllar birlikte olmak kolay değil. Zaman içinde ortaya çıkan sorunlar, ilişkileri yıpratmakta, birlikteliği zora sokmakta. Öyle ki kimileyin insan kendini bile çekemeyecek durumda düşebiliyor. Bu zorlukları aşabilmek için karşılıklı olarak her şeye gülüp geçmek, anlayışlı olmak gerekiyor. Sizin her koşulda yanınızda olabilecek sizi sevecek, her koşulda size gülümseyecek yapıcı bir insanla yaşamı paylaşmak gerek. Evinize geldiğinizde sizi güler yüzle karşılayan, size huzur veren bir aileniz olmalı. Huzur yoksa birlikteliğe devam etmeniz mümkün olmaz; bu beraberliği sürdürmenizin bir anlamı da kalmaz. Evinizin kapısını açtığınızda tüm olumsuzlukları kapıda bırakmalısınız, yaşamda paylaştığınız kadar mutlu olabiliyorsunuz. Yaşam kısa; bu kısa yaşamı kırmadan dökmeden insanca, uygarca, gönençle yaşamaya bakmalı, yaşamın hakkını vermeli diye düşünüyorum.

Bu yıl önemli bir yıl bizler için. Cumhuriyet'imizin 100. Yılı. Neler aktarmak istersiniz?

Büyük önderimizin öncülüğünde bizi yok etmek isteyenlerin ellerinden ülkemiz işgalden kurtarılmış, Cumhuriyet ilan edilerek, Türkiye Cumhuriyeti kurulmuştur. Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk, Cumhuriyet için "En büyük eserim Türkiye Cumhuriyeti" demiştir. Cumhuriyet, tarihten silinmek istenen Türk ulusunu kurtarmış, ulusun bireylerini saygın birer yurttaş konumuna yükseltmiş bir büyük eserdir. Onunla hep kıvanç duydum. Bizleri saygın birer yurttaş düzeyine yükselten Cumhuriyetimiz, daha nice yüzyıllara gönençle ulaşsın, dilerim.

Geleceğe kaynak olacak değerdeki bu kıymetli röportajımız, RE Books Arts Kitaplığı İnceleme-Araştırma ve Röportaj bölümüne kayıtlı olacak ve gelecek kuşaklara da kayıtlı bir belge olarak aktarılacak. Bu yöntemim şu açıdan da önemli; tüm röportajlar birleştiğinde çok kıymetli bir sosyal tarihi de geniş yelpazede yansıtmış olacak. Atatürk'e, ormana, sanata saygısı ile Atilla Yıldırım Bey'e çok teşekkür ederim.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı'na, 500 yılda bir görülen deprem acıları, üzüntüleri, manevi ve maddi kayıplarla girilsin hiç istemezdik. Dünyamızdaki her orman yangını, sel, deprem gibi afetler, salgın, savaş ve sürgünler yüreğimizi yakıyor. Doğumdan itibaren yaşam bir mücadele. Güzel dünyamızda çocuklar okuyarak, çalışarak güzel yaşam süsünler, sağlıklı, neşeli, mutlu olsunlar. İyi örneklerin takdir edilerek çoğalmasını umut ediyor, yaralılara şifalar, hayatlarını kaybedenlere Tanrı'dan rahmet, yakınlarına ve bu acıyı yüreğinde hisseden her ferde metanet diliyorum.